

Temat 2. Sieć odwrotna.

Zadanie 2.1

Pokazać, że siecią odwrotną do sieci FCC jest BCC i odwrotnie.

Zadanie 2.2

Wykazać, że sieć odwrotna do sieci odwrotnej jest tożsama z wyjściową siecią prostą.

Wskazówka: skorzystać z tożsamości wektorowej $\mathbf{A} \times (\mathbf{B} \times \mathbf{C}) = \mathbf{B}(\mathbf{A} \cdot \mathbf{C}) - \mathbf{C}(\mathbf{A} \cdot \mathbf{B})$.

Zadanie 2.3

Wykazać, że każdy wektor sieci odwrotnej $\mathbf{G} = h\mathbf{b}_1 + k\mathbf{b}_2 + l\mathbf{b}_3$, gdzie \mathbf{b}_i są wektorami bazowymi sieci odwrotnej, jest prostopadły do płaszczyzny sieciowej kryształu rzeczywistego o indeksach (hkl) .

Zadanie 2.4

Udowodnić, że odległość między sąsiednimi płaszczyznami równoległymi o wskaźnikach (hkl) można obliczyć ze wzoru $d(hkl) = 2\pi/|\mathbf{G}|$, gdzie \mathbf{G} jest wektorem sieci odwrotnej $\mathbf{G} = h\mathbf{b}_1 + k\mathbf{b}_2 + l\mathbf{b}_3$.

Zadanie 2.5

(a) Znaleźć gęstość punktów sieciowych w płaszczyźnie sieciowej o dowolnych wskaźnikach (hkl) w sieci regularnej prostej o stałej a .

(b) Udowodnić, że w sieci regularnej prostej płaszczyznami sieciowymi o największej gęstości punktów sieciowych są płaszczyzny $\{100\}$ (w nawiasach $\{\dots\}$ zapisujemy zbiór rodzin płaszczyzn równoważnych ze względu na symetrię kryształu - w sieci SC $\{100\}$ obejmuje rodziny (100) , (010) , (001)). Czy możliwe jest wskazanie sieci o najmniejszej gęstości punktów sieciowych?

Wskazówka: wykorzystać związek z poprzedniego zadania oraz fakt, że gęstość punktów sieciowych w przestrzeni jest odwrotnością objętości komórki elementarnej.

Zadanie 2.6

Korzystając z definicji wektorów \mathbf{b}_i sieci odwrotnej pokaż, że objętość komórki elementarnej sieci odwrotnej jest równa $(2\pi)^3/\Omega$, gdzie Ω jest objętością komórki elementarnej sieci prostej.

Zadanie 2.7

Grafit posiada strukturę warstwową, gdzie w warstwie atomy węgla leżą w narożach sześciokątów regularnych o boku a . Pokazać, że komórka elementarna zawiera 2 atomy. Znaleźć sieć prostą, odwrotną oraz 1 strefę Brillouina.

Zadanie 2.8

Korzystając z wektorów prymitywnych postaci

$$a_1 = a\mathbf{x}, \quad a_2 = \frac{1}{2}a\mathbf{x} + \frac{\sqrt{3}}{2}a\mathbf{y}, \quad a_3 = c\mathbf{z}.$$

lub też na jakiegokolwiek innej drodze udowodnić, że sieć odwrotna prostej sieci heksagonalnej jest również prostą siecią heksagonalną ze stałymi sieci $2\pi/c$ oraz $4\pi/\sqrt{3}a$, obróconą o kąt 30° względem sieci pierwotnej.

Zadanie 2.9

Narysuj pierwszą strefę Brillouina dla dwuwymiarowej sieci odwrotnej:

a) tetragonalnej z prostopadłymi wektorami bazowymi o długościach w stosunku 3 do 2,

b) sieci z wektorami bazowymi o równych długościach tworzącymi kąt $< 90^\circ$ i jednocześnie $> 45^\circ$.